

Rostlinná produkce

Ing. Martin Prudil, Ph.D.

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ)

Přechodné období

Aby byly rostliny a rostlinné produkty považovány za ekologické produkty, musejí se pravidla ekologické produkce uplatňovat na pozemcích během přechodného období (PO) v délce alespoň:

- 2 let před výsevem v případě plodin na orné půdě
- 2 let před použitím jako ekologické krmivo v případě travních porostů či víceletých pícnin (PO může být zkráceno na jeden rok u pastvin a otevřených prostranství používaných pro nebyložravé druhy)
- 3 let před sklizní v případě trvalých kultur

Přechodné období

Teprve po uplynutí předepsaného přechodného období může být sklizená produkce certifikována jako BIO

Jako certifikované produkty z PO lze nicméně uvádět na trh tyto produkty vyprodukované během PO:

- rozmnožovací materiál rostlin, pokud bylo dodrženo PO v délce alespoň 12 měsíců
- potravinové nebo krmivové produkty rostlinného původu, pokud daný produkt obsahuje pouze jednu rostlinnou složku zemědělského původu a bylo dodrženo PO v délce alespoň 12 měsíců před sklizní

Prodloužení přechodného období

- Pokud byl pozemek nebo jeho části znečištěn produkty nebo látkami, které nejsou povoleny pro použití v EZ, může příslušný orgán rozhodnout, že PO pro tento pozemek nebo jeho části prodlouží nad rámec předepsaného období
- V případě ošetření produktem nebo látkou, které nejsou povoleny pro použití v EZ, příslušný orgán požaduje nové PO

Prodloužení přechodného období

Toto období může být zkráceno ve dvou případech:

- ošetření produktem nebo látkou, které nejsou povoleny pro použití v EZ, v rámci povinného opatření na ochranu před škodlivými organismy nebo plevely, včetně karanténních organismů nebo invazních druhů, uloženého příslušným orgánem dotyčného členského státu;
- ošetření produktem nebo látkou, které nejsou povoleny pro použití v EZ, v rámci vědeckých testů schválených příslušným orgánem dotyčného členského státu.

Prodloužení přechodného období

V případech uvedených na předchozím snímku se nová délka PO období stanoví s ohledem na tyto požadavky:

- proces odbourávání dotyčného produktu či látky musí zaručovat, že na konci PO období dosahují rezidua v půdě a v případě víceletých plodin v rostlině nevýznamných hodnot;
- sklizeň po ošetření nesmí být uvedena na trh jako ekologické produkty nebo jako produkty z PO.

Zkrácení přechodného období

Za součást PO lze zpětně uznat předcházející období v případě, kdy hospodářský subjekt předloží důkaz, že pozemky byly přírodními nebo zemědělskými plochami, které po dobu alespoň tří let nebyly ošetřovány produkty nebo látkami nepovolenými pro použití v EZ

Pravidla PO, včetně jeho prodloužení či zkrácení MP MZe č. [5/2021](#)

Souběžná produkce

Podnik může hospodařit na pozemcích v přechodném, ekologickém i konvenčním, systému, pokud:

- jsou tyto kategorie pozemků od sebe jasně a účinně odděleny
- na konvenčních a ekologických pozemcích **jsou pěstovány rozdílné odrůdy, které lze snadno odlišit**

V případě víceletých plodin, které vyžadují vegetační období v délce alespoň 3 let, se může jednat o různé odrůdy, jež nelze snadno odlišit, nebo o stejné odrůdy, je-li dotčená produkce součástí plánu přechodu a začíná-li přechod poslední části plochy související s danou produkcí na ekologickou produkci v co nejbližší době a je dokončen nejpozději do 5-ti let

Souběžná produkce

V těchto případech:

- oznámí zemědělec začátek sklizně každého z dotčených produktů příslušnému kontrolnímu subjektu nejméně 48 hodin předem;
- po skončení sklizně informuje příslušný kontrolní subjekt o přesném množství sklizeném z dotčených jednotek a o opatřeních učiněných k oddělení produktů;
- kontrolní subjekt po zahájení plánu přechodu každoročně potvrzuje plán přechodu a opatření k zajištění účinného a jasného oddělení.

Souběžná produkce

Pokud podnik hospodaří v režimu souběžné produkce:

- uchovává produkty používané pro EKO produkční jednotky a pro produkční jednotky v PO odděleně od produktů používaných pro KON produkční jednotky;
- uchovává produkty vyprodukované EKO produkčními jednotkami, produkčními jednotkami v PO a KON produkčními jednotkami odděleně;
- vede odpovídající záznamy dokládající účinné oddělení produkčních jednotek a produktů.

Osivo a rozmnožovací materiál

- V EZ se používají ekologická osiva a další rozmnožovací materiál rostlin (platí i pro osivo zeleného hnojení, travní obsevy okrajů pozemků či meziřadí)
- Dále je možné použití osiva z druhého roku přechodného období (PO2)
- Při jejich nákupu je třeba ověřit, že jde skutečně o ekologické osivo či jiný rozmnožovací materiál rostlin → ověření certifikátu od dodavatele
- Dostupnost ekologických osiv či jiného rozmnožovacího materiálu rostlin lze ověřit v [Databázi ekologických osiv](#)

Databáze ekologických osiv

Oficiální databázi ekologických osiv vede Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský na základě pověření Ministerstva zemědělství České republiky podle následující legislativy:

- zákon č. 219/2003 Sb., o oběhu osiva a sadby, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství, ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848

Dodavatelé jsou povinni pravidelně aktualizovat údaje v databázi ekologických osiv.

Kontaktní adresa:

ÚKZÚZ, odbor osiv a sadby
Za Opravnou 4
Praha 5 - Motol
150 06
e-mail: odbor.os@ukzuz.cz
tel.: 257 294 223

Skupina ↕	Druh/Travní směs ↕	Odrůda ↓	Dodavatel ↕	Dostupnost ↕	Režim ↕	Aktuální množství ↕	
---vyberte---				Ano ▾	EZ ▾		
Pícniny	vikev setá	AD Fabia	SOUFFLET AGRO a.s.	Ano	EZ	1000 kg	▶
Luskoviny a jeteloviny	jetel luční	Agil	SEED SERVICE s.r.o. (Zobrazit kontakty)	Ano	EZ	1250 kg	▶
Obiloviny	oves nahý	Amant	KLEE AGRO s.r.o.	Ano	EZ	450 kg	▶
Obiloviny	oves nahý	Amant	KLEE AGRO s.r.o.	Ano	EZ	11300 kg	▶
Obiloviny	oves nahý	Amant	KLEE AGRO s.r.o.	Ano	EZ	18400 kg	▶
Pícniny	svazenka vratičolistá	Anabela	KLEE AGRO s.r.o.	Ano	EZ	1795 kg	▶
Pícniny	svazenka vratičolistá	Anabela	KLEE AGRO s.r.o.	Ano	EZ	4662 kg	▶
Olejnaté a přadné rostliny	hořčice bílá	Andromeda	Prograin ZIA, s.r.o.	Ano	EZ	9800 kg	▶
Olejnaté a přadné rostliny	hořčice bílá	Andromeda	Prograin ZIA, s.r.o.	Ano	EZ	740 kg	▶
Olejnaté a přadné rostliny	hořčice bílá	Andromeda	PRO-BIO, obchodní společnost s.r.o.	Ano	EZ	6700 kg	▶

Osivo a rozmnožovací materiál

Pokud není ekologické osivo či jiný rozmnožovací materiál rostlin na trhu dostupné, je možné požádat o [výjimku](#) na použití konvenčního osiva či jiného rozmnožovacího materiálu rostlin

- Výjimky vydává ÚKZÚZ, Odbor osiva a sadby v Praze
- Výjimku je možné podat elektronicky (ID DS: ugbaiq7) nebo poštou na adresu:

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Odbor osiv a sadby

Za Opravnou 4

150 06 Praha 5 – Motol

Osivo a rozmnožovací materiál

- Před podáním žádosti je třeba si v databázi ověřit, že na trhu není dostupná odrůda obdobných vlastností, pokud ano, tak ÚKZÚZ výjimku neudělí
- Podrobná pravidla pro udělování výjimek jsou obsažena v MP MZe č. [3/2022](#)
- Konvenční osivo či jiný rozmnožovací materiál použitý na základě udělené výjimky nesmí být ošetřen produkty a látkami, nepovolenými pro použití v EZ (výjimkou je státem předepsané chemické ošetření pro fyto-sanitární účely)

Osivo a rozmnožovací materiál

- Rozhodnutí o udělení výjimky musí mít zemědělec k dispozici před výsevem či výsadbou → dodatečné udělení výjimky není možné
- Výjimka se uděluje vždy na jeden kalendářní rok → pokud zbylo osivo, na kterém byla udělena výjimka i pro příští rok, musí se o výjimku na toto osivo zažádat znovu
- Použití konvenčního osiva či jiného rozmnožovacího materiálu (a to i neošetřeného látkami nepovolenými v ekologické produkci) bez udělené výjimky se při kontrole hodnotí jako porušení pravidel EZ a případ se předává MZe jako podnět na řízení o přestupku

Osivo a rozmnožovací materiál

- Pro vybrané skupiny konvenčního rozmnožovacího materiálu platí obecné povolení, není tedy potřeba u nich o výjimku žádat:
 - ✓ ovocné rody a odrůdy (max. 10 000 ks daného druhu a odrůdy)
 - ✓ réva vinná (max. 50 000 ks dané odrůdy)
 - ✓ kultury pro agrolesnické systémy v EZ (lesní stromy a keře, max. 10 000 ks)
 - ✓ osivo a hlízy květin (max. 2 kg osiva nebo 3 000 ks hlíz daného druhu a odrůdy květin)
- Obecné povolení je omezeno maximálním množstvím, při jeho překročení je nutné o výjimku požádat
- Při použití konvenčního materiálu na základě obecného povolení je třeba vést záznamy o použitém množství.

Osivo a rozmnožovací materiál

- Výjimka se **neuděluje** na semenáčky druhů, u kterých je pěstební období kratší než jeden rok, tj. např. na sazenice rajčat, okurek, paprik či okrasných květin
- Zákaz udělení výjimky se nevztahuje na sadbu brambor, česneku, cibuli sazečku, hlízy a cibule okrasných květin a obdobný rozmnožovací materiál
- Ekologické směsi obsahující do 30 % hmotnostního podílu konvenčních (travních a jetelotravních) osiv jsou vedeny jako ekologické a není třeba u nich žádat o výjimku

Osivo a rozmnožovací materiál

- V EZ lze používat tzv. farmářské osivo, tj. vlastní osivo vyprodukované na ekofarmě a zde i použité pro následný výsev
- S farmářským osivem nelze obchodovat ani ho jinak předávat, může být tedy použito pouze na pozemcích podniku, kde bylo vyprodukováno
- U farmářského osiva z 1. roku PO je nutné žádat o výjimku stejně jako u jiného osiva z PO1

Ekologický heterogenní rozmnožovací materiál (EHM)

- Nový pojem v oblasti osiv a rozmnožovacího materiálu
- Vzniká v podmínkách EZ → jeho použití v EZ je možné
- Nařízení Komise [2021/1189](#) stanovuje pravidla pro produkci a uvádění na trh EHM
- EHM se v ČR oznamuje Odboru osiv a sadby ÚKZÚZ

Ekologický heterogenní rozmnožovací materiál (EHM)

EHM se rozumí skupina rostlin v rámci jediného botanického taxonu nejnižšího známého botanického třídění, která splňuje tyto podmínky:

- vykazuje společné fenotypové rysy;
- je pro ni charakteristická vysoká míra genetické a fenotypové rozmanitosti mezi jednotlivými reprodukčními jednotkami, takže je tato skupina rostlin reprezentována jako celek materiálem a nikoliv malým počtem jednotek;
- není odrůdou ve smyslu čl. 5 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 2100/94;
- není směsí odrůd; a
- byla vyprodukována v souladu s pravidly EZ

Čištění a desinfekce budov a skladů

- K čištění budov a zařízení včetně skladových prostor používaných pro ekologickou rostlinnou výrobu lze používat pouze povolené produkty a metody
- Jejich seznam je uveden v MP MZe č. [1/2018](#)
- O čištění a desinfekci je potřeba vést příslušné záznamy

Péče o půdu

- Ekologická produkce má zachovávat a případně zlepšovat obsah organické hmoty v půdě a předcházet zhutnění a erozi půdy
- Využívají se způsoby obdělávání a pěstitelské postupy, které zachovávají nebo zvyšují obsah organických látek v půdě, zvyšují stabilitu půdy a její biologickou rozmanitost
- Při kontrole jsou posuzovány:
 - přijatá organizační a preventivní opatření pro hospodaření na půdě
 - půdoochranné technologie (opatření proti erozi a zhutnění půdy)
 - formy zvyšování obsahu organické hmoty v půdě

Péče o půdu

Úrodnost a biologická aktivita půdy se udržuje a zvyšuje:

- využitím víceletého střídání plodin včetně povinných leguminóz jako hlavních nebo krycích plodin;
- zařazováním plodin využívaných na zelené hnojení;
- v případě skleníků nebo víceletých plodin jiných než píceň, využíváním krátkodobých plodin a leguminóz využívaných jako zelené hnojivo a střídáním plodin
- používáním statkových hnojiv či organických složek, nejlépe kompostovaných

Péče o půdu

Při kontrole se posuzuje:

- osevní postupy, a to jak z pohledu udržování úrodnosti půdy, tak z pohledu prevence škod působených škůdci a chorobami
- zařazování a střídání obilnin, okopanin, jetelovin, luskovin a dalších druhů plodin do osevních postupů
- používané hnojení (optimální hnojení 25 % výměry orné půdy statkovými hnojivy ročně)
- zařazování leguminóz do osevního postupu
- používání zeleného hnojení

Péče o půdu

Podrobná pravidla pro střídání plodin a povinné zařazování luskovitých plodin do osevních postupů stanovuje MP MZe č. [5/2024](#)

- Žádná hlavní plodina nesmí být na orné půdě pěstována vícekrát po sobě na stejném DPB, pokud mezi nimi není zařazena meziplodina.
- Jarní a ozimá varianta jedné hlavní plodiny se považuje za jednu plodinu.
- Meziplodiny musí být založeny po sklizni hlavní plodiny a zapraveny do půdy nejdříve po 50 dnech od jejich zasetí.
- Požadavek se nevztahuje na víceleté pícniny, víceleté produkční plodiny (reveň, chřest) a travní porost na orné půdě, neprodukční plochy, úhory, pásy podél vody a biopásy.

Péče o půdu

- Do osevního postupu musí být luskovitá plodina zařazena na celé ploše každého DPB alespoň jednou za 5 let.
- Za luskovité plodiny se považují například dusík vázající plodiny, semenné leguminózy (hrách, peluška, sója, bob a další), ale také pícní leguminózy (jeteloviny, vojtěška a další).
- Luskovité plodiny mohou být pěstovány jako:
 - a) hlavní plodina
 - b) směs luskovitých plodin s obilninami nebo travami, ve kterých zastoupení luskovité plodiny v osevní směsi v porostu činí minimálně 50 %
 - c) porost meziplodiny založený po sklizni hlavní plodiny, který může být zapraven nejdříve po 90 dnech od jeho zasetí v rámci předseťové přípravy následující hlavní plodiny
 - d) jako podsev hlavní plodiny.

Hnojiva, pomocné půdní látky a živiny

- Lze používat pouze ty produkty ke hnojení, které jsou schváleny pro použití v EZ
- Seznam těchto produktů se nachází v příloze II nařízení Komise [2021/1165](#)
- Použitelnost hnojiv v EZ lze ověřit ve [Veřejném registru hnojiv](#) vedeném ÚKZÚZ

Registr hnojiv - detail výrobku

[Zpět na vyhledávání](#)

Evidenční číslo	E575	Registrační číslo	
Název	Dolomitický vápenec		
Režim	ES hnojiva	Platnost výrobku do	09.08.2022
Žadatel	GEOMIN Industriemineralien GmbH & Co		
Výrobce	GEOMIN Industriemineralien GmbH & Co		

Základní popis výrobku

Typ	G.1.2.b	Druh	Vápenaté a hořečnatovápenaté hnojivo
Kategorie N	Nedusikaté	Použití v ekolog. zemědělství	Ano
Oblasti použití výrobku	zemědělský sektor	Forma výrobku	kapalná
Etiketa / příbalový leták	Stáhnout		
% zápočtu N dle NS	01.01.2004: 100		
	01.08.2012: 100		
	01.07.2014: 100		
	01.07.2020: 100		

Chemické a fyzikální vlastnosti

Obsah sušiny			☐ % v sušině
Hmotnostní % ve vzorku			
N	B	Na ₂ O	
P ₂ O ₅	Cu	Cl	
K ₂ O	Fe	pH od	
CaO	Mn	pH do	
MgO	Mo	Spal. látky	
S	Zn	El. vodivost	
Popis			

neutralizační hodnota min. 52, suma CaCO₃ a MgCO₃ min. 85%hm

Hnojiva, pomocné půdní látky a živiny

- Upřednostňuje se použití statkových hnojiv původem z EZ, ale je možné i použití konvenčních statkových hnojiv za předpokladu, že nepocházejí z velkochovu
- Definice velkochovu se nachází v MP MZe č. [2/2022](#)

Hnojiva, pomocné půdní látky a živiny

- Celkové množství statkových hnojiv používaných na produkčních jednotkách v PO a EZ nesmí přesáhnout 170 kg N ročně na hektar zemědělsky využívané půdy.
- Toto omezení se týká pouze používání chlévské mrvy, sušené chlévské mrvy a dehydrovaného drůbežího trusu, kompostovaných živočišných výkalů včetně drůbežího trusu, kompostované chlévské mrvy a kapalných živočišných výkalů.

Ochrana zdraví rostlin

Péče o zdraví rostlin v EZ je přednostně zajišťována pomocí preventivních opatření, jako jsou:

- výběr vhodných druhů, odrůd nebo heterogenního materiálu odolných vůči škodlivým organismům a chorobám,
- vhodné střídání plodin,
- mechanické a fyzikální metody,
- ochrana přirozených nepřátel škodlivých organismů.

Ochrana zdraví rostlin

- Pokud rostliny nemohou být před škodlivými organismy náležitě chráněny pomocí preventivních opatření nebo je zjištěno ohrožení plodiny, lze použít pouze produkty a látky povolené pro použití v ekologické produkci, a to pouze v nezbytné míře
- Seznam povolených účinných látek na ochranu rostlin se nachází v příloze I nařízení Komise [2021/1165](#)
- Rovněž je možné použít pomocné prostředky na ochranu rostlin přírodního původu

Ochrana zdraví rostlin

- Likvidace plevelů se provádí výhradně mechanickou kultivací nebo jinými fyzikálními metodami, herbicidy jsou v EZ zakázány
- Použitelnost přípravků a pomocných prostředků na ochranu rostlin v ekologické produkci lze ověřit v [Registru přípravků](#) vedeném ÚKZÚZ
- O použitých přípravcích a pomocných prostředcích na ochranu rostlin se vedou příslušné záznamy – viz Provozní evidence a kontrola podniku

SpinTor (4515-1)

[Nové hledání] [Zpět na seznam]

Základní údaje

Označení

Použití

Dodatečné informace

Souběžný obchod

ID rozhodnutí: 37060

Obchodní název: SpinTor (**Id obchodního názvu:** 10073)

Evidenční číslo: 4515-1

Držitel povolení: AGRO CS a.s.

Status povolení: Standardní povolení

Aktuální stav rozhodnutí: Platné rozhodnutí

Název účinné látky: Spinosad (*Spinosad*) 240 g/l (Skupiny: Spinosyns)

Biologická funkce: Insekticid

Formulační úprava: Suspenzní koncentrát

Druh balení: Malobalení

Právní účinky rozhodnutí: 20.04.2022

Konec platnosti rozhodnutí: 30.04.2024

Ukončení uvádění na trh: 30.04.2024

Ukončení používání: 30.04.2024

Určen pro ekolog. zemědělství: Ano

Letecká aplikace: Ne

Moření osiva: Ne

Kategorie uživatelů: Neprofesionální uživatel

Integrovaná produkce:

Réva: Ano

Ovoce: Ano

Zelenina: Ano

Skladování vstupů a produktů

- Na ekofarmě, resp. v ekologické části podniku hospodařícího v režimu souběžné produkce mohou být skladovány pouze vstupy (hnojiva, přípravky na ochranu rostlin, osiva, produkty k čištění a dezinfekci) povolené pro použití v ekologické produkci

Skladování vstupů a produktů

V případě, že zemědělci hospodaří v režimu souběžné produkce a ekologické produkty nebo produkty z přechodného období jsou skladovány ve skladových zařízeních, v nichž jsou skladovány i konvenční zemědělské produkty:

- jsou ekologické produkty nebo produkty z přechodného období uchovávány odděleně od ostatních zemědělských produktů;
- jsou přijata veškerá opatření s cílem zajistit identifikaci produktů a vyloučit směšování nebo záměny mezi ekologickými produkty, produkty z přechodného období a konvenčními produkty;
- jsou před zahájením skladování ekologických produktů nebo produktů z přechodného období provedena vhodná čisticí opatření, jejichž účinnost byla zkontrolována, a zemědělci vedou o těchto činnostech záznamy – viz Provozní evidence a kontrola podniku

Záznamy – pozemky a sklizeň

- Zemědělci vedou záznamy o obhospodařovaných ekologických pozemcích a objemu sklizně
- Záznamy jsou vedeny v podobě karet honů/pozemků/DPB, do kterých jsou zaznamenávány všechny pracovní operace na pozemku provedené, a to včetně data provedení
- Rovněž jsou vedeny záznamy o množství sklizených produktů
 - tržní plodiny, jadrná krmiva po jednotlivých pozemcích
 - objemná krmiva za celý podnik

Děkuji za pozornost

Ing. Martin Prudil, Ph.D.

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

martin.prudil@ukzuz.gov.cz

Údaje jsou platné k 01.01.2025